RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 54.309/1
van 18 november 2013

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering ‘betreffende de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs’

Op 16 oktober 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering ‘betreffende de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 7 november 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Marc RIGAUX, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 november 2013.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering regelt de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs. De taken van deze Commissie, die bepaald worden in artikel 9/1 van het decreet van 4 april 2003 ‘betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’, hebben betrekking op het beoordelen van de kwaliteit van (nieuwe) opleidingen in het hoger onderwijs.

2. Rechtsgrond voor het ontwerp wordt geboden door artikel 9 van het decreet van 4 april 2003.

2.1. Artikel 9, §§ 2 tot 6, van het decreet van 4 april 2003 regelt de hoofdlijnen van de werking en de samenstelling van de Commissie. In artikel 9, § 5, eerste lid, wordt de Vlaamse Regering gemachtigd de werking van de Commissie te regelen.

2.2. Artikel 9 van het decreet van 4 april 2003 richt als dusdanig de Commissie Hoger Onderwijs niet op. Artikel 9, § 1, draagt aan de Vlaamse Regering op om die commissie op te richten. In het ontwerp dient bijgevolg een bepaling te worden opgenomen waarbij de commissie formeel wordt opgericht. Daartoe moet na artikel 1, dat de definities bevat, een nieuw artikel worden toegevoegd. Ook in het opschrift van het ontwerp dient melding te worden gemaakt van de oprichting van de commissie.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

AANHEF

3. Zoals uiteengezet *sub 2.* strekt artikel 9 van het decreet van 4 april 2003 het ontwerp tot rechtsgrond. Aangezien het ontwerp geen betrekking heeft op de opdracht van de commissie, noch op de rapportering aan het Vlaams Parlement, strekken de overige bepalingen van titel I, hoofdstuk 1, afdeling 5, onderafdeling 1, van het decreet van 4 april 2003 het ontwerp niet tot rechtsgrond.

In het eerste lid van de aanhef dient de rechtsgrond dan ook als volgt te worden gepreciseerd: “Gelet op het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, artikel 9, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013;”.

Artikel 1

4. In artikel 1, 1°, van het ontwerp schrappe men de woorden “zoals vervangen bij het decreet van 12 juli 2013”, tenzij het de bedoeling zou zijn om geen rekening te houden met wijzigingen in de samenstelling van de Commissie die later zouden worden aangebracht in artikel 9 van het decreet van 4 april 2003, wat wellicht niet het geval is.

5. In artikel 1, 3°, van het ontwerp verdient het aanbeveling om uitdrukkelijk te verwijzen naar de tekst waarin de HBO5-opleidingen worden vastgelegd die de instellingen kunnen aanbieden, zoals dit ook het geval is bij de omschrijving van “ambtshalve geregistreerde instelling”. De definitie die is opgenomen in artikel 1, 4°, van het besluit van 17 december 2010 ‘betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie HBO’, komt de rechtszekerheid in elk geval meer ten goede.

Artikel 3

6. Aangezien in artikel 1, 5°, het begrip “minister” wordt omschreven, is het niet zinvol om in het laatste lid van artikel 3 van het ontwerp gewag te maken van “de bevoegde minister”. Men schrappe derhalve het woord “bevoegde”.

Artikel 11

7. Luidens artikel 11 van het ontwerp treedt het ontwerp in werking op (lees: “heeft het ontwerp uitwerking met ingang van”) 1 oktober 2013. Aangezien de Commissie Hoger Onderwijs evenwel nog niet operationeel is, is de terugwerkende kracht zinloos en dient ervan te worden afgezien.

SLOTOPMERKINGEN

8. Het ontwerp dient te worden aangevuld met een uitvoeringsbepaling, waarin de bevoegde minister wordt belast met de uitvoering van het ontworpen besluit.

9. De Commissie Hoger Onderwijs is de “opvolger” van enerzijds de Erkenningscommissie en anderzijds de Commissie HBO.

De besluiten die deze commissies regelen, zijnde het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 2004 ‘betreffende de samenstelling en de werking van de Erkenningscommissie’ en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2010 ‘betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie HBO’, worden door het ontwerp evenwel niet formeel opgeheven.

De rechtsgrond voor deze besluiten is opgeheven respectievelijk bij de artikelen 8 en 46, 3°, van het decreet van 12 juli 2013 ‘betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen’, zodat beide besluiten vanaf 1 september 2013 niet langer van toepassing zijn. Een opheffing van de besluiten is dus niet noodzakelijk. Het formeel laten voortbestaan van deze besluiten kan evenwel verwarring veroorzaken, zodat het omwille van de rechtszekerheid aanbeveling verdient de besluiten formeel op te heffen. Daartoe kan rechtsgrond worden gevonden in de algemene uitvoeringsbevoegdheid bedoeld in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. In deze bepaling vindt de Vlaamse Regering onder meer de bevoegdheid om een besluit formeel op te heffen, als er daarvoor geen

rechtsgrond meer bestaat. Indien deze suggestie wordt gevolgd, dient een nieuw eerste lid in de aanhef te worden opgenomen, waarin naar deze bijzondere wetsbepaling wordt verwezen.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME